

Az „A hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása” című, TÁMOP-5.3.2-08/1-2008-0001” projekt előzményei, létrejöttének céljai (Győri Péter – 2012.)

„A fej nélküli lovas” – egy dezertőr szemszögéből
Összefoglalhatatlan - Több tucatnyi file, dosszié - „Azelmúltótév”... 2007 – 2012

Felhasznált dokumentumok

Összefogás Közalapítvány 2004. évi pályázati felhívása
a hajléktalan embereket segítő budapesti és Pest megyei szociális szolgáltatások, szakmai programok fejlesztésére
(2004. január 12.)

Támogatott Lakhatási Program - külső férőhelyek
a hajléktalanellátásban
(Tervezet – Győri Péter 2004. december)

Az Összefogás a Budapesti Lakástalanokért és Hajléktalan Emberekért Közalapítvány
PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA
A TÁMOGATOTT LAKHATÁSI PROGRAM KERETÉBEN HAJLÉKTALAN EMBEREKNEK
BEILLESZKEDÉSI TÁMOGATÁS NYÚJTÁSÁRA
Budapest, 2005. május 30.

Máshogyan segíteni
Kézikönyv a speciális hátrányokkal küzdő emberek
reintegrációjának támogatásához

Beszámoló a hajléktalanellátás helyzetéről, 2002-2006.
Budapest, 2006. október

Maróthy Márta a hajléktalanellátás országos módszertani intézményének vezetője

É S Z R E V É T E L
„A hajléktalan ellátórendszer átalakításának koncepciója
2007-2013” c. koncepcióról
2006. 11. 17.
Mózer Péter

Stratégia a hajléktalanság kezelésére
(Szakértői tanulmány tervezete – 2007. február 14.)
Dr. Győri Péter – Maróthy Márta
A stratégia elkészítésének végső határideje 2007. június 30.

ELŐTERJESZTÉS

a Kormány részére a hajléktalan ellátórendszer 2007-2013. közötti fejlesztéséről
(a Kormány 2006. december 13-ai ülésének döntése alapján lefolytatott egyeztetésnek megfelelően átdolgozott változat)

SZOCIÁLIS ÉS MUNKAÜGYI MINISZTER

Szám: 3510-2/2007-SZMM (Előzmény: 13.931-1/2006-SZMM)

Budapest, 2007. május

Társadalmi Megújulás Operatív Program

5. prioritás: A társadalmi befogadás, részvétel erősítése

Akcióterv 2007-2008.

2007. július

Előzetes megvalósíthatósági tanulmány a
Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának módszertani megalapozása
című projekthez

2007. június

TÁMOP 5.3.2

A hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása
Program előkészítő munkacsoport ülés

Emlékeztető

Helyszín: ESZA Kht., XIII. Váci út 45. „C” épület, 211. tárgyaló

Időpont: 2007. október 26., 9 óra

Kiegészítés (pontosítás) a szakmai, módszertani anyagokról

„Hogyan lehetne/kellene átalakítani a BMSZKI működését annak érdekében, hogy a mainál jobban csökkenteni tudjuk az utcán élők számát?”

„Nyitás az utcára” program

Stratégia-tervezet első munkaváltozat

2007. március-április

(Győri Péter)

g) bázis-szállás.

Budapest, 2007. szeptember 17.

TÁMOP-532. pályázatkészítési feladatok megbeszélése

2008. 01. 07.

2008. január 21.

Megjelent a TÁMOP 5.3.2/08/1 jelű, a "A hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása" című kiemelt projekt tervezési dokumentációja.

Miniszterirendelet

a módszertani intézmények kijelöléséről és feladatairól, valamint a szociális szolgáltatók, intézmények engedélyezési eljárásának szakértői díjáról

Budapest, 2008. március

Összefogás Közalapítvány 2004. évi pályázati felhívása a hajléktalan embereket segítő budapesti és Pest megyei szociális szolgáltatások, szakmai programok fejlesztésére (2004. január 12.)

B) alprogram

Regionális hatáskörű módszertani feladatok ellátása

Az alprogram célja regionális hatáskörű módszertani intézmény megjelölése a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 88/A. § (1)-(5) bekezdései és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 16-18. § figyelembe vételével.

D) alprogram

Hajléktalan személyek társadalmi beilleszkedésének elősegítése

Az alprogram célja hajléktalan személyek társadalmi beilleszkedésének segítése **az önálló lakhatást lehetővé tévő, illetve az önálló lakhatás felé vivő megoldások támogatásával.** A pályázat eredményeként a hajléktalan emberek szociális segítségnyújtással képesek

1. az intézményi elhelyezés igénybevétele nélkül **önálló életvitel** fenntartására, vagy
2. **párjukkal összeköltözni** és így kényszerű különélésüket feladva közös életvitelt folytatni, vagy
3. **többedmagukkal albérleti viszonyt létesíteni és albérletüket fenntartani.**

Pályázók köre:

A pályázaton az a hajléktalanellátó intézmény vehet részt, amely hajléktalan személyek éjjeli menedékhelye vagy átmeneti szállása vonatkozásában működési engedéllyel rendelkezik.

Előnyben részesülnek azok a pályázók,

- amelyek rendelkeznek hajléktalan személyek társadalmi beilleszkedését célzó **foglalkoztatási, lakhatási programok tapasztalataival,**
- amelyek **kidolgozott szakmai programmal rendelkeznek az intézményi elhelyezésen kívüli lakhatás biztosítására.**

A társadalmi beilleszkedés segítésére támogatás nyújtható az önálló lakhatás költségeire - albérlet, lakásbérlet, munkásszálló díja, albérlet egy összegű tartós lekötésére és kauciójára -, a támogatott intézmény által bérelt bérlemény bérletének és működtetésének költségeire, a lakhatás megtartását segítő szociális munka költségeire.

Támogatási feltételek:

Egy hajléktalan személy társadalmi beilleszkedésének segítésére maximum 100 000 Ft fordítható, amelyből **90 000 Ft használható fel a lakhatás támogatására, 10 000 Ft a program szervezésének és bonyolításának költségeire.** A támogatásból az egy személyre jutó lakhatási költség díjának maximum 2/3 része fedezhető.

Speciális szakmai feltételek:

A lakhatási megoldásokat úgy kell megválasztani, hogy

- albérlet, lakásbérlet esetén a lakás komfortfokozata minimum félkomfortos legyen és egy főre minimum 10 m² lakóterület jusson,
- munkásszálló, 5 főnél több személy elhelyezésére alkalmas intézményi bérlet esetén a tárgyi feltételrendszer érje el az 1/2000. SzCsM rendelet átmeneti szállásokra vonatkozó előírásait.

A sikeres pályázat során elnyert támogatás a pályázó részéről annak a hajléktalan személynek nyújtható, aki

- legalább három hónapja rendszeres gondozási kapcsolatban áll az intézménnyel,

- a támogatás igénybevételével képes az önálló életvitel tartós fenntartására,
- rendszeres jövedelemmel rendelkezik,
- havi nettó jövedelme vagy a vele együtt költöző közeli hozzátartozók egy főre jutó havi nettó jövedelme **nem haladja meg a minimálbér 150%-át**,
- rendszeres jövedelmének, illetve a vele együtt költöző közeli hozzátartozók jövedelmének mértéke a támogatással együtt biztosítja lakhatásának megtartását,
- a hajléktalan személlyel **gondozási szerződést kötött** szociális és mentálhigiénés munkatárs a támogatás megállapítását javasolja.

Igényelhető maximális támogatási összeg: 2 000 000 Ft.

Önerő mértéke: 20%.

E) alprogram

Tartósan utcán élők intézményi elhelyezése vagy lakhatásának támogatása

Az alprogram célja olyan közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyeken életvitelszerűen tartózkodó hajléktalan személyek ellátásának, intézményi elhelyezésének vagy lakhatásának támogatása,

1. akikre fizikai, illetve mentális állapotuk miatt az utcai életmód közvetlen életveszélyt jelent,
2. akik az utcai életmódot támogatással képesek feladni,
3. akik legalább a téli időszakban intézményben elhelyezhetők.

Speciális feltételek:

A pályázaton az a hajléktalanellátó intézmény vehet részt, amely utcai szociális munkát végez és/vagy nappali melegedőt működtet, illetve az az átmeneti vagy tartós bentlakást biztosító intézmény, amely utcai szociális munkát végző vagy nappali melegedőt működtető intézménnyel együttműködési **szerződést köt**. Részt vehetnek, továbbá a pályázaton olyan más (pl. egészségügyi) intézmények, amelyek a pályázati célok megvalósítását vállalják.

Igényelhető maximális támogatási összeg: 2 000 000 Ft.

Önerő mértéke: 20%.

Támogatott Lakhatási Program - külső férőhelyek a hajléktalanellátásban (Tervezet – Győri Péter 2004. december)

I. A program céljai

A program célja a hajléktalan emberek társadalmi beilleszkedésének segítése az önálló lakhatást lehetővé tevő megoldások támogatásával.

A program eredményeként a hajléktalan emberek szociális segítségnyújtással képesek

- az intézményes hajléktalan ellátás keretein kívül lakhatáshoz jutni
- intézményi elhelyezés igénybevétele nélkül önálló életvitelt folytatni
- párjukkal összeköltözve közös háztartást alapítani

Ez a javaslat a következő dokumentum alapján készült:

EGÉSZSÉGÜGYI, SZOCIÁLIS ÉS CSALÁDÜGYI MINISZTER ESÉLYEGYENLŐSÉGI TÁRCA NÉLKÜLI MINISZTER

ELŐTERJESZTÉS TERVEZET a Kormány részére az utcán élő hajléktalan emberek számának csökkentéséről, ellátáshoz juttatásáról és az utcai léttel kapcsolatos társadalmi konfliktusok kezeléséről

(Budapest, 2004. Szeptember) Szám: 33.373-1/2004.

A hivatkozott dokumentum (előterjesztés) vonatkozó része:

"Hajléktalan szállásrendszeren kívüli lakhatás biztosítása

Külső férőhelyek létrehozása és működtetése

A program célkitűzése

A külső férőhelyek kialakítását célul tűző program a helyzetének megfelelőbb életkörülmények közé kíván juttatni 900, önellátásra képes és a külső férőhelyen történő ellátásra alkalmas, de jelenleg hajléktalan szálláshelyen élő személyt, és ezzel egyben lehetőséget is teremt arra, hogy az utcán élők száma csökkenjen, ők is helyzetüknek megfelelőbb lakhatáshoz jussanak vagy a külső férőhelyek igénybevételével, vagy az átjárhatóbbá váló átmeneti szállásrendszeren, illetve az állapotuknak megfelelő tartós bentlakásos intézményekben belül.

Külső férőhelyen a hajléktalan ellátó rendszeren kívüli lakhatási lehetőségeket értjük. Formái lehetnek: az intézmény vagy szolgáltató szervezet által bérelt lakás, albérlet, lakásbérlet, munkásszállás, panzió, intézményi tulajdonban lévő lakóingatlan stb. Minthogy a hajléktalanság városi jelenség, elsősorban városi lakások, szálláshelyek igénybevételére van szükség.

A külső férőhelyek működtetése valódi kivezető utat jelent a hajléktalan létből, általa megakadályozható a hajléktalansága a lakhatását veszített egyén és/vagy család esetében. Így elkerülhető mindaz a káros hatás (társadalmi, fizikai, mentális, stb.), amely együtt jár a hajléktalansággal, megelőzhető a munkahely elvesztése, a családok és gyermekeik szétválása. Lehetővé teszi az önálló életvitel fenntartását, megelőzi, illetve megszünteti az intézményi ellátásra való szocializálódást. Ugyanakkor a külső férőhelyek fenntartása, működtetése jelentősen kevesebb forrást is igényel, mint a normatív finanszírozású intézményes szálláshelyek esetében, mivel kevesebb szakmai státussal is működőképese.

A program célcsoportjai:

▶ Átmeneti szállások és éjjeli menedékhelyek lakói, akik képesek az önálló életvitel fenntartására, és pusztán azért vannak a hajléktalan-ellátásban, mert a lakáspiacon nem jutnak megfizethető lakhatáshoz. Ők a jelenlegi szálláshasználók közel 50%-át teszik ki.

▶ Hajléktalan házaspárok, élettársi viszonyban élők, akik azért élnek utcán vagy külön-külön éjszakázva szállókon, mert párok elhelyezést szállásrendszerünk nem képes biztosítani.

▶ Utcán élő hajléktalan emberek, akik a tömegszállás körülményeihez és követelményeihez nem tudnak alkalmazkodni, bizalmatlanok a hajléktalanellátó rendszer iránt.

A tél közeledtével fontos a program mielőbbi megindítása. Az intézmények fokozott téli igénybevételén lehetne azzal csökkenteni, ha az arra alkalmas hajléktalan embereket külső férőhelyeken próbáljuk elhelyezni, az intézményekben felszabaduló férőhelyeken pedig elláthatóak az utcán rekedt emberek.

A program létrehozása és működtetése

A hajléktalan-ellátás regionális diszpécserszolgálatai napra készen rendelkeznek azokkal az információkkal, hogy az adott régióban lévő településekről hány krízisbejelentés és elhelyezési igény érkezik hajléktalan emberekkel kapcsolatban, és napra

készen ismerik az éjjeli menedékhelyek, heti bontásban pedig az átmeneti szállások kihasználtságát.

A hajléktalan-ellátás regionális módszertani intézményei rendelkeznek azokkal az információkkal, hogy az adott régió településein a hajléktalan-ellátás milyen irányú fejlesztése-átalakítása indokolt, egy-egy településen hány hajléktalan ember ellátása megoldatlan.

A diszpécser-szolgálatok és módszertani központok adatai alapján egy-egy régióra kidolgozható a külső férőhelyek régióon belüli elosztásának aránya (adott település hány külső férőhelyet használhat). Elképzeléseink szerint a későbbiekben ez a két intézmény együttesen alkothatja az úgynevezett magintézményt, ami biztosítja a szükségletfelmérésen alapuló rugalmas kapacitásszervezést, az ellátáshoz való garantált hozzáférést és az intézményrendszer folyamatos monitorozását.

A program működtetését szociális szervezetek végeznék, amelyeket Budapesten az Összefogás a Budapesti Lakástalanokért és Hajléktalan Emberekért Közalapítvány, az ország többi részén pedig a Hajléktalanokért Közalapítvány pályázat keretében választana ki. Az előbbi közalapítványt a Kormány és a fővárosi önkormányzat többek között azért hozta létre, hogy az a kormányzati és önkormányzati források hatékony felhasználásával fejlessze és támogassa a fővárosi hajléktalan emberek által igénybe vett szociális ellátórendszert, míg az utóbbi célja országos szintű, illetve vidéki programok támogatása. E formák segítségével korszerűen és rugalmasan támogathatóak különböző szakmai programok, a minisztérium pedig a támogatási szerződésekben rögzített ellenőrzésen, monitorozáson keresztül biztosítani tudja a források jogszerű, célhoz kötött felhasználását és a programok hatékonyságát.

A szakmai munkát a hajléktalanügyi miniszteri biztos közreműködésével a regionális módszertani központok koordinálnák. A koordináció a szakmai munka elveinek tisztázására, a közreműködő szociális munkások kiválasztására, rendszeres szakmai team tartására, a program kapacitásigényeinek a diszpécser-szolgálatokkal való rendszeres egyeztetésére terjed ki.

A közreműködő szociális munkások feladatai:

- ▶ a településeken a lakhatási lehetőségek felkutatása,
- ▶ az ingatlan tulajdonosával való szerződéskötés,
- ▶ a hajléktalan emberek elérésének megszervezése utcai szociális munkán, családsegítő szolgálaton, hajléktalan-ellátáson keresztül,
- ▶ szerződéskötés a külső férőhelyre kerülő hajléktalan emberekkel,
- ▶ szociális munka a külső férőhelyen lakó hajléktalan emberekkel,
- ▶ összekapcsolásuk adott területen működő szociális és humánszolgáltatásokkal,
- ▶ a hajléktalan emberek beilleszkedésének segítése.

A program forrásigénye

900 külső férőhely az alábbi megoszlásban:

- ▶ **100-100 férőhely a 6 statisztikai régióban működő központ számára**
- ▶ **300 férőhely a fővárosban és Pest megyében (Közép-Magyarországi Régió).**

Egy külső férőhely várható költsége

30.000 Ft/férőhely/hó

Kilencszáz férőhely forrásigénye:

30.000 Ft x 900 férőhely x 12 hó = 330.000.000 Ft

A program monitorozása régiónként 1,5 fő szociális munkás, országos módszertan esetében 3 fő szociális munkás bére.

Összesen 12 fő szociális munkás bére:

24.000.000 Ft

Összesen:

354.000.000 Ft

A 30.000 Ft-os havi költség magában foglalja a járulékos költségeket, a nappali ellátáshoz kapcsolódó szociális munkát, terápiás foglalkozásokat. Ez a keretösszeg az elmúlt években létrehozott külső férőhelyek adataira támaszkodik. Természetesen komoly különbségek lehetnek egy kisváros, a főváros vagy akár egy balatoni település esetében.

A program végén az országos és regionális módszertani központok vizsgálatai alapján javaslat készül a külső férőhelyek normatív finanszírozására és törvényi szabályozására. **A rendszer kiépülésével felszabadulnak átmeneti férőhelyek, amelyek átalakítása ápoló, gondozó férőhellyé segít a nem rehabilitálható hajléktalan személyek számára megfelelő ellátás kiépülésében.**

Melléklet a 33.373-1/2004. számú kormány-előterjesztéshez

A Kormány 1.../2004. (.....) Korm. h a t á r o z a t a az utcán élő hajléktalan emberek számának csökkentéséről, ellátáshoz juttatásáról és az utcai léttel kapcsolatos társadalmi konfliktusok kezeléséről

A Kormány a hajléktalan emberek életkörülményeinek javítása, társadalmi integrációjuk elősegítése érdekében a következő **határozatot** hozza:

1. A Kormány az önellátásra képes, de lakhatással nem rendelkező vagy átmeneti intézményben élő hajléktalan emberek ellátása érdekében
 - a) az Összefogás a Budapesti Lakástalanokért és Hajléktalan Emberekért Közalapítvány részére 134 millió forint,
 - b) a Hajléktalanokért Közalapítvány részére 220 millió forint
 támogatást nyújt, **hogy pályázat keretében támogassák – elsősorban városi – lakások, szálláshelyek bérlete útján intézményen kívüli lakóhelyek kialakítását.**
Felelős: egészségügyi, szociális és családügyi miniszter
Határidő: azonnal"

A jelen javaslatához előljáróban még két szempontot említenék:

1) A fenti idézet a kormányelőterjesztés vonatkozó szöveges része és határozat-tervezete, ezeket megpróbáltam amennyire csak lehet figyelembe venni.

2) Az új program számos ponton **jelentős új kihívást jelent a hajléktalanellátók számára.** Ezek közül talán az egyik legfontosabb, hogy ezzel a programmal, **pénzbeli-természetbeni támogatási lehetőséggel az ellátók - tömegesen - kiléphetnek az intézményhez kötődő segítségnyújtás szférájából az önálló, támogatott lakhatás világába.** Ez azonban különös "veszélyeket", megfontolásra érdemes új szempontokat is tartogat.

Olyan körülmények között, amikor általában nem áll az alacsony jövedelmű emberek rendelkezésére megfelelő helyi önkormányzati lakásfenntartási (vagy lakbér-) támogatási lehetőség, alapvető kérdés, hogy milyen feltételekhez kössük ezt a mostani új támogatást. Hogyan tegyünk különbséget azok között, akik éppen elveszítették lakhatásukat, de komoly erőfeszítések árán - a hajléktalanellátó intézmények támogatása nélkül is - meg tudják oldani további lakhatásukat, és azok között, akik intézményes támogatás nélkül erre valóban nem képesek. Ennek mérlegelése – és a támogatási összeg nagysága miatt ennek ellenőrzése – igen nehéz és felelős döntéseket igényel.

Ez a program semmiképpen nem helyettesítheti – sem általában, sem eseti jelleggel – a szociális lakhatási támogatásokat (ez a program céljának és végrehajtásának követhetlenségét eredményezné), de néhány fontos és jól körülhatárolható célt szolgálhat. E program sem általában, sem eseti jelleggel önmagában

- **nem célozhatja meg a hajléktalanság megelőzését,**
- **nem célozhatja meg a lakásban lakó, de a lakhatás fenntartására önerőből képtelenek támogatását,**
- **nem célozhatja meg a lakásváltásra kényszerülők támogatását,**
- **s önmagában nem célozhatja meg a saját tulajdonú lakáshoz juttatást.**

E programnak a célja viszont

- ▶ a már rövidebb-hosszabb ideje hajléktalanná váltak **visszailleszkedésének** határozott elősegítése
- ▶ a tartós, hosszú idejű (végrelesnek vélt), folyamatos hajléktalan állapot **megszakítása**, illetve megelőzése
- ▶ a „hospitalizálódott”, eddig intézményes ellátásra „szocializálódott”, más lehetőség hiányában arra szorult lakástalanok átmeneti lakhatásának biztosítása nem-intézményi formában
- ▶ a jelenlegi szállást nyújtó hajléktalanellátó intézmények hiányosságai miatt azokat speciális helyzetük miatt igénybe nem vevő tartósan hajléktalanok (**párok, csoportok, mentálisan sérültek** stb.) átmeneti lakhatásának a biztosítása

A program ezen céljai határozzák meg a támogatás feltételrendszerét.

II. A program költség-keretei

A program teljes költségvetése: 354 millió Ft

Ebből monitorozásra: 24 millió Ft

Mind a hét régióban plusz az országos központban monitorozásra 1,5-1,5 szociális munkás: 3,0-3,0 millió Ft/fő/év

$$7+1=8 \text{ fő} \times 3,0 \text{ mFt/fő} = 24 \text{ mFt}$$

Közép-magyarországi Régió:

134 millió Ft, ebből támogatás: 131 millió Ft + 3 millió Ft monitorozás

Többi hat régió:

220 millió Ft, ebből támogatás: 199 millió Ft + 21 millió Ft monitorozás

Támogatási program-követelmény:

Közép-magyarországi Régióban:

legalább 300 fő 12 hónapon keresztül lakhatásának biztosítása

Többi hat régióban:

legalább 6 x 100 fő 12 hónapon keresztül lakhatásának biztosítása

Egy-egy 12 hónapon keresztül **beilleszkedési támogatásra** fordítható legfeljebb:

Közép-magyarországi Régióban:

max. 30.000 Ft/hó x 12 hó = 360.000 Ft/fő (x 300 fő = 108 millió Ft)

Többi hat régióban:

max. 22.000 Ft/fő x 12 hó = 264.000 Ft/fő (x 600 fő = 158,4 millió Ft)

Egy-egy 12 hónapon keresztül beilleszkedési támogatáshoz kapcsolódó **szociális munkára** fordítható legfeljebb:

Közép-magyarországi Régióban:

131 - 108 millió Ft = 23 millió Ft/300 fő = **76.000 Ft/támogatott/év**

Többi hat régióban:

199 - 158,4 millió Ft = 40,6 millió Ft/600 fő = **67.000 Ft/támogatott/év**

Javaslat a max. költségkeretek alapján:

- Egy személy **legalább 12 havi** beilleszkedési támogatására **legfeljebb 240.000 Ft** fordítható
- Egy személy **legalább 12 havi** beilleszkedési támogatásához kapcsolódó segítő szociális munkára **legfeljebb 60.000 Ft** fordítható (bruttó, közterhekkkel, minden kapcsolódó kiadással együtt)

A Támogatott Lakhatási Program keretében **Beilleszkedési támogatás** nyújtható

- az önálló lakhatás költségeire
- lakásbérleti, albérleti díjra
- munkásszálló díjára
- lakásbérlet, albérlet egy összegű tartós lekötésére, kauciójára
- az intézmény által bérelt lakásbérlemény, vagy munkásszálló férőhely bérletének és működtetésének költségeire
- a lakhatás megtartását segítő szociális munka költségeire

III. A program céljainak és költségkeretének megfelelő támogatás feltételei

A pályázati kiírás tartalma

Javaslat

A Támogatott Lakhatási Programban való részvételre azon hajléktalanellátó szervezetek pályázhatnak, amelyek vállalják a Beilleszkedési támogatás nyújtásának (és ellenőrizhető elszámolásának) következő feltételeit:

Hajléktalan emberek beilleszkedési támogatása

(1) A beilleszkedési támogatás megállapításának feltételei

Beilleszkedési támogatás annak az Szt. szerint hajléktalan személynek nyújtható, aki

- legalább 120 napja folyamatosan hajléktalanszálláson lakik, vagy
- legalább 30 napja utcán, közterületen, lakásként nem használható helyen él és valamelyik hajléktalanellátó szolgálattal bizonyíthatóan kapcsolatot tart és
- rendszeres jövedelemmel rendelkezik és
- havi nettó jövedelme, vagy az együtt költözők egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg a minimálbér 150%-át, és
- a kérelmezővel együttműködési megállapodást kötött szociális munkás a támogatás megállapítását javasolja.

(2) A támogatás megállapításának feltétele a támogatott személy részéről önerő vállalása, mely lehet az al-, ágy-, lakásbérleti

díj, a munkásszállón fizetendő díj egy részének, illetve az ezekhez kapcsolódó kauciónak, a közüzemi díjaknak a megfizetése, illetve rendszeres előtakarékoság vállalása.

Az önerő mértékét a támogatott személy, illetve a vele egy háztartásban élő személyek egy főre jutó jövedelme alapján kell meghatározni.

Amennyiben az önerő vállalása előtakarékoság formájában történik, akkor az együttműködési megállapodás része lehet annak vállalása, hogy a támogatott személy a hajléktalanellátás szállásnyújtó segítségét meghatározott ideig nem veszi igénybe.

(3) A beilleszkedési támogatás megítélésénél előnyben kell részesíteni azt a személyt,

- aki hosszabb ideje él az (1) pontban említett körülmények között és
- aki házastársával, élettársával, gyerekével együtt költözne (összeköltözne), vagy
- aki más személyekkel együtt költözne, vagy
- akinek sajátos egészségügyi, mentális, családi helyzete miatt az intézményes elhelyezése más módon nem biztosítható, vagy
- aki megfelelő előtakarékosági összeggel, vagy előtakarékosági kapacitással rendelkezik ahhoz, hogy a támogatás folyósítását követően önálló lakhatását megoldja, vagy
- aki olyan beilleszkedési, felkészítési programban vett részt, mely az önálló életvitel kialakítására irányult

(4) A támogatás összege a legalább 12 havi lakhatási program alatt együttvéve

- egy személy esetében nem haladhatja meg a 240.000 Ft-ot és
- nem haladhatja meg a lakhatási költségek egy személyre jutó összegének 2/3-át.

(5) Ennek számítása során lakhatási költségként az al-, ágy-, lakásbérleti díjat, az ezekhez kapcsolódó kauciót, a közüzemi szolgáltatások díjait, a fizetendő közös költséget és a munkásszállón fizetendő díjat lehet figyelembe venni.

(6) Egy személy 36 hónapon belül a 240.000 Ft összegű támogatáson felül beilleszkedési támogatásban nem részesíthető.

(7) A támogatás egyidejűleg több, azonos lakcímre költöző, (1) bekezdésbeli feltételekkel rendelkező személynek is megállapítható.

(8) A támogatás folyósítása

- A támogatást legalább 12 hónapra kell megállapítani.
- A támogatást havi részletekben – fokozatosan csökkenő összegekben – kell folyósítani.
- A támogatás – kivételesen indokolt esetben - egy összegben is folyósítható.

(9) A támogatás havonta történő folyósításának feltétele, hogy a támogatott személlyel együttműködési megállapodást kötött szociális munkás (e munkakört betöltő személy) igazolja, hogy a támogatott személy a támogatás alapjául szolgáló al-, ágy-, lakásbérletben vagy munkásszállón lakik és az együttműködési megállapodásban foglaltakat teljesíti.

(10) Nem nyújtható támogatás abban az esetben, ha az adott lakhatást biztosító férőhely után a szervezet központi állami normatív támogatásban részesül.

(11) Amennyiben a lakhatást biztosító ingatlan a támogatást nyújtó szervezet tulajdonában, tartós használatában, kezelésében van, vagy azt a szervezet bérli a támogatás összege akkor is kizárólag a fenti feltételek betartásával használható fel.

(12) Utóbbi esetben a szervezet a támogatott lakhatási programban résztvevő személlyel ennek megfelelő tartalmú bérleti, használati, illetve együttműködési szerződést köt.

(13) Egy támogatott személy legalább 12 havi beilleszkedési támogatásához kapcsolódó segítő szociális munkára legfeljebb 60.000 Ft fordítható (bruttó, közterhekkkel, minden kapcsolódó kiadással együtt).

(14) A Támogatott Lakhatási Programban közreműködő szociális munkás feladatai a program teljes időszaka alatt:

- a lakhatási lehetőségek felkutatása,
- az ingatlan tulajdonosával való szerződéskötés, vagy annak segítése,
- az együttműködési megállapodás megkötése és az abban foglaltak folyamatos teljesítése és ellenőrzése,
- támogató szociális munka a támogatott személlyel,
- kapcsolatfelvétel a lakóterületen működő szociális szolgáltatásokkal,
- a támogatott személyek lakóhelyi beilleszkedésének segítése,
- mindezen tevékenységek nyomonkövethető dokumentálása.

(15) A Támogatott Lakhatási Programban az a szervezet vehet részt,

- mely Alapító okirata szerint hajléktalanellátási feladatokat végez
- mely belső szabályzatot készít arra vonatkozóan, hogy az előírt feltételekkel rendelkező ügyfelek közül kiket, milyen szempontok alapján, milyen döntési eljárás szerint kíván Beilleszkedési támogatásban részesíteni

- mely a program lebonyolítása során vállalja a Közép-magyarországi Regionális Hajléktalanellátó Módszertani Központtal való folyamatos együttműködést
- mely a fenti eljárásokat, döntéseket, indoklásokat és a program által előírt együttműködés, szociális munka lépéseit pontosan dokumentálja és vállalja az erre vonatkozó monitorozás lehetőségét, rendszeresen részt vesz a program-koordinációs megbeszéléseken

Az Összefogás a Budapesti Lakástalanokért és Hajléktalan Emberekért Közalapítvány
PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

**A TÁMOGATOTT LAKHATÁSI PROGRAM KERETÉBEN HAJLÉKTALAN
EMBEREKNEK BEILLESZKEDÉSI TÁMOGATÁS NYÚJTÁSÁRA**

Az Összefogás a Budapesti Lakástalanokért és Hajléktalan Emberekért Közalapítvány az Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium megbízásából pályázatot hirdet a Budapesten és Pest megyében élő hajléktalan személyek életkörülményeinek javítása céljából, beilleszkedési támogatás nyújtására.

A Pályázat célja:

A Kormány 1107/2004. (X. 26.) határozatának 1) pontja szerint, az önellátásra képes, de lakhatással nem rendelkező vagy átmeneti intézményben élő hajléktalan emberek pályázat útján történő támogatása.

A Pályázat céljára rendelkezésre álló teljes forrás: 110 millió forint.

**1. A pályázat benyújtási határideje:
2005. július 14.**

Hajléktalan emberek beilleszkedési támogatása

(1) A beilleszkedési támogatás megállapításának feltételei

A) Beilleszkedési támogatás annak a Szociális Törvény szerint hajléktalan személynek nyújtható, aki

- legalább 120 napja folyamatosan hajléktalanszálláson, vagy a bónos program keretében munkásszálláson lakik, vagy
- legalább 30 napja utcán, közterületen, lakásként nem használható helyen él és valamelyik hajléktalanellátó szolgálattal bizonyíthatóan kapcsolatot tart és
- rendszeres jövedelemmel rendelkezik és
- havi nettó jövedelme, vagy az együtt költözők egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg a minimálbér 150%-át, és
- vállalja a Támogatott Lakhatási Program keretében, annak teljes idejére (az utógondozás idejét is beleértve) a támogató intézménnyel való együttműködést, az erre vonatkozó együttműködési megállapodást megkötöti.

B) A Támogatott Lakhatási Program keretében **Beilleszkedési támogatás** nyújtható

- az önálló lakhatás költségeire (köztük a számlákkal igazolt közüzemi költségekre)
- lakásbérleti, albérleti díjra
- munkásszálló díjára
- lakásbérlet, albérlet egy összegű tartós lekötésére, kauciójára
- az intézmény által bérelt lakásbérlemény, vagy munkásszálló férőhely bérlésének és működtetésének költségeire
- a lakhatás megtartását segítő szociális munka költségeire (munkabér és járulékai, a szociális munka végzéséhez szükséges szolgáltatások költségei – ez utóbbiak nem haladhatják meg a pályázott teljes támogatás 15 %-át)

(2) A támogatás megállapításának feltétele a támogatott személy részéről önerő vállalása, mely lehet az al-, ágy-, lakásbérleti díj, a munkásszállón fizetendő díj egy részének, illetve az ezekhez kapcsolódó kauciónak, a közüzemi díjaknak a megfizetése, illetve rendszeres előtakarékoság vállalása.

Az önerő mértékét a támogatott személy, illetve a vele egy háztartásban élő személyek egy főre jutó jövedelme alapján kell meghatározni.

Amennyiben az önerő vállalása előtakarékoság formájában történik, akkor az együttműködési megállapodás része lehet annak vállalása, hogy a támogatott személy a hajléktalanellátás szállásnyújtó segítségét meghatározott ideig nem veszi igénybe.

(3) A beilleszkedési támogatás megítélésénél előnyben kell részesíteni azt a személyt,

- aki hosszabb ideje él az (1) pontban említett körülmények között és
- aki házastársával, élettársával, gyerekével együtt költözne (összeköltözne), vagy
- aki más személyekkel együtt költözne, vagy
- akinek sajátos egészségügyi, mentális, családi helyzete miatt az intézményes elhelyezése más módon nem biztosítható, vagy
- aki megfelelő előtakarékosági összeggel, vagy előtakarékosági kapacitással rendelkezik ahhoz, hogy a támogatás folyósítását követően önálló lakhatását megoldja, vagy
- aki olyan beilleszkedési, felkészítési programban vett részt, mely az önálló életvitel kialakítására irányult

- (4) A támogatás összege a legalább 12 havi lakhatási program alatt együttrvéve
- egy személy esetében nem haladhatja meg a 240.000 Ft-ot és
 - nem haladhatja meg a lakhatási költségek egy személyre jutó összegének 2/3-át.
- A támogatás összege 6 havi lakhatási program esetén egy személy esetében nem haladhatja meg a 120.000 Ft-ot.
- (5) Ennek számítása során lakhatási költségként az al-, ágy-, lakásbérleti díjat, az ezekhez kapcsolódó kauciót, a közüzemi szolgáltatások díjait, a fizetendő közös költséget és a munkásszállón fizetendő díjat lehet figyelembe venni.
- (6) Egy személy 36 hónapon belül a 240.000 Ft összegű támogatáson felül beilleszkedési támogatásban nem részesíthető.
- (7) A támogatás egyidejűleg több, azonos lakcímre költöző, (1) bekezdésbeli feltételekkel rendelkező személynek is megállapítható.
- (8) A támogatás folyósítása
- A támogatást a Támogatott Lakhatási Programban való részvétel idejére: 6 hónapra, vagy legalább 12 hónapra kell megállapítani.
 - A támogatást havi részletekben – fokozatosan csökkenő összegekben – kell folyósítani.
 - A támogatás – kivételesen indokolt esetben - egy összegben is folyósítható.
- (9) A támogatás folyósításának feltétele, hogy a támogatott személlyel együttműködési megállapodást kötött szociális munkás (e munkakört betöltő személy) igazolja, hogy a támogatott személy a Támogatott Lakhatási Program ideje alatt a támogatás alapjául szolgáló al-, ágy-, lakásbérletben vagy munkásszállón lakik és az együttműködési megállapodásban foglaltakat teljesíti.
- (10) Nem nyújtható támogatás abban az esetben, ha az adott lakhatást biztosító férőhely után a szervezet központi állami normatív támogatásban részesül.
- (11) Amennyiben a lakhatást biztosító ingatlan a támogatást nyújtó szervezet tulajdonában, tartós használatában, kezelésében van, vagy azt a szervezet bérlő a támogatás összege akkor is kizárólag a fenti feltételek betartásával használható fel.
- (12) Utóbbi esetben a szervezet a támogatott lakhatási programban résztvevő személlyel ennek megfelelő tartalmú bérleti, használati, illetve együttműködési szerződést köt.
- (13) Egy támogatott személy legalább 12 havi beilleszkedési támogatásához kapcsolódó segítő szociális munkára legfeljebb 60.000 Ft fordítható (bruttó, közterhekkal, minden kapcsolódó kiadással együtt). A 6 havi Támogatott Lakhatási Program esetén ez az összeg legfeljebb 30.000 Ft.
- (14) A Támogatott Lakhatási Programban közreműködő szociális munkás feladatai a program teljes időszaka alatt:
- a lakhatási lehetőségek felkutatása,
 - az ingatlan tulajdonosával való szerződéskötés, vagy annak segítése,
 - az együttműködési megállapodás megkötése és az abban foglaltak folyamatos teljesítése és ellenőrzése,
 - támogató szociális munka a támogatott személlyel,
 - kapcsolatfelvétel a lakóterületen működő szociális szolgáltatásokkal,
 - a támogatott személyek lakóhelyi beilleszkedésének segítése,
 - mindezen tevékenységek nyomonkövethető dokumentálása.
- (15) A Támogatott Lakhatási Programban az a szervezet vehet részt,
- mely Alapító okirata szerint hajléktalanellátási feladatokat végez
 - mely belső szabályzatot készít arra vonatkozóan, hogy az előírt feltételekkel rendelkező ügyfelek közül kiket, milyen szempontok alapján, milyen döntési eljárás szerint kíván Beilleszkedési támogatásban részesíteni
 - mely a program lebonyolítása során vállalja a Közép-magyarországi Regionális Hajléktalanellátó Módszertani Központtal való folyamatos együttműködést
 - mely a fenti eljárásokat, döntéseket, indoklásokat és a program által előírt együttműködés, szociális munka lépéseit pontosan dokumentálja és vállalja az erre vonatkozó monitorozás lehetőségét, rendszeresen részt vesz a program-koordinációs megbeszéléseken
- Budapest, 2005. május 30.**

Magyarország célba ér

Munkaeö-piaci reintegráció a hajléktalan-ellátásban
Pályázati azonosító: A/57, FT id.: HU-32
EMIR azonosító: EQUAL-2.1.1-2005-10-0008/10

Integrált megközelítések

Máshogy segíteni

Megvalósításért felelős szervezetek

A57 és I2

Tevékenységek	2006												2007												2008			
	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4			
1. Előkészületek: Módszertani háttéranyagok összegyűjtése																												
1.1 Forrásgyűjtés, szakirodalom feldolgozás															x	x												
1.2 Elemző tanulmány készítés																x	x											
2. Előkészületek: Igényfelmérés																												
2.1 Interjúk																												
2.2 Fókuszcsoport beszélgetések																	x											
2.3 Összegző tanulmányok																	x	x										
3. Előkészületek: Elő- és résztanulmányok készítése																												
3.1 Interjúk, forráselemzés, tanulmányok										x	x	x	x	x	x	x	x	x										
4. Módszertani kézikönyv és példatár																												
4.1 Módszertani vitaanyag										x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
4.2 Módszertani munkacsoport műhelyek														x	x	x	x	x										
4.3 Képzési tematika és tananyag összeállítása														x	x	x	x	x	x									
4.4 Módszertani példatár										x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
4.5 Módszertani kézikönyv megírása											x	x	x	x	x	x	x	x	x									
4.6 Módszertani kézikönyv előállítása																				X	x	x						
5. Módszertani pilot-műhely																												
5.1 Pilot műhelyek szervezése és lebonyolítása																			X	X	x	x	x					
6. Módszertani ügyfélkövető szoftver																												
6.1 Külföldi példák anyagainak összegyűjtése																	X	X	X									
6.2 Szoftver elkészítése																	X	X	X	X	X							
6.3 Szoftver disszeminációja																				X	X	X	X					
7. Disszemináció																												
7.1 Hazai terjesztés és konferencia																								x	x			
7.2 Nemzetközi terjesztés:																												
7.2.1 Angol nyelvű összefoglaló																	X	X	X	X	X	X	x					
7.2.2 Előkészítő értekezlet																X	X	X	X									
7.2.3 Prezentáció és konferencia részvétel																			X									

Máshogyan segíteni Kézikönyv a speciális hátrányokkal küzdő emberek reintegrációjának támogatásához

Az összeállítást olyan "dinamikus" útmutatónak, tényleges kézikönyvnek, olvasmánynak, oktatási segédanyagunk szánjuk, melyet a speciális helyzetben lévő emberekkel foglalkozó szociális segítők szívesen és haszonnal forgathatnak.

Elsősorban a hajléktalanellátásban dolgozók, de nem csak ők.

"Dinamikus", amennyiben nem egyszerűen monolit (olvashatatlan) szövegeket tartalmaz, hanem változó tördelésű, kisebb-nagyobb betétekkel, keretes szövegekkel (esetről, eljárásról stb.) folyamatábrákkal, grafikonokkal, táblákkal stb.

A kézikönyv két verzióban készül!

Egy papír alapú verzió, mely ki lenne nyomtatva egy kötetbe.

Egy elektronikus alapú verzió, melynek főszövege azonos a papíralapúval, de lennének benne linkek elhelyezve, melyekre kattintva önálló, nagyobb háttér-fájlak lennének olvashatóak (jogszabályok, háttérdokumentumok, eljárásrend, űrlapok, ismertető, statisztikák stb.)

A papír alapú verzió rövidített változata angol nyelvre is le lenne fordítva.

A kézikönyv elkészülésének határideje 2007. vége.

Bevezető

1. Háttér

1.1 Munkaeöpiaci háttér

- foglalkoztatottság
- munkanélküliség
- inaktivitás
- jellemző csoportok (köztük hajléktalanok)

1.2 Hajléktalan élethelyzet - háttér

Kik a hajléktalanok – a hajléktalanság problémája – kirekesztés-kirekesztettség

1.3 Foglalkoztatáspolitikai háttér

- intézményrendszer
- szabályozási-finanszírozási rendszer
- támogatási eszközrendszer

2. Komplex munkaeöpiaci reintegráció – a szociális munka folyamatában

2.1 A „BMSZKI-modell”

2.2 Az egyes eszközök használata - az ügyfél, a szociális segítő oldaláról

3. A segítés egyes eszközei

Mikor, hogyan használódnak

3.1 Rszs-ben részesülőkkel történő együttműködés

3.2 Álláskereső iroda

3.3 Mentori támogatás (képzés, elhelyezkedés, munkahely-keresés, munkáltatói kapcsolat, képzésben tartás)

3.4 Célzott tréningek

3.5 Pályaorientáció- pályakorrekció...

3.6 Teleszobák

3.7 Személyiség megerősítő aktivitások

4. Jó gyakorlatok

4.1 Léthatáron Alapítvány

4.2 Hajléktalanokért Alapítvány

4.3 Refomix Kht

4.4 külföld

...5. Képzési tematika

Háttér anyagok

Beszámoló a hajléktalanellátás helyzetéről, 2002-2006.

.....

A szükséges fejlesztési irányok:

1. Az utcán élő, országosan hozzávetőleg 22 ezer ember számát csökkenteni kell.

- 1.1. Éjjeli menedékhely szintű szállások szükségesek a **frekvenciált helyeken**.
- 1.2. Bővíteni kell a **kislétszámú** elhelyezést biztosító intézményeket.
- 1.3. Bővíteni kell az egyedi elhelyezési lehetőségeket (**lakhatások támogatása**).

2. Folytatni és bővíteni a társadalmi összetartozást elősegítő programokat.

- 2.1. 2007-ben országosan **2000 fő albérleti, munkásszállós** stb. lakhatását támogatni kell.
- 2.2. A fejlesztéseket, kistérségi fejlesztéseket össze kell kötni a **hajléktalan családok lakhatáshoz és munkához juttatásával**.
- 2.3. A II. Nemzeti Fejlesztési Terv **leendő operatív programjaiban** kifejezetten a hajléktalan emberek **lakhatáshoz és munkához jutását segítő programokat** kell tervezni.

3. Rugalmasabbá kell tenni a szolgáltatási szerkezetet. Ehhez újra kell gondolni és szabályozni:

- 3.1. Az **ellátási felelősség kérdését** (állam vagy önkormányzatok, ha önkormányzatok, akkor Budapesten fővárosi szint, vidéken regionális szint),
- 3.2. A **kapacitások szabályozását**, amelyet települési önkormányzati szintről **regionálissá** kell emelni,
- 3.3. A finanszírozás szerkezetét. E téren el kell **választani a rendelkezésre állás finanszírozását és a nyújtott humánszolgáltatás finanszírozását**.
- 3.4. Az önkormányzati, civil és egyházi szereplők számára **azonos feltételeket** kell biztosítani a finanszírozás mértékében, a finanszírozáshoz jutás módjában, a szolgáltatások indításában és működtetésében, az ellenőrzésben.

Ezen a területen azonnali teendőként rendezni kell a civil szolgáltatók 2007. január 1-től történő normatívához jutását, és biztosítani kell a közvetlen (nem önkormányzatokon keresztül történő) finanszírozásukat!

4. Világos szociálpolitikai célkitűzéseket kell kijelölni a hajléktalanság kezelésére, és az ezekhez szükséges **forrásokat és eszközrendszert** fokozatosan (tehát **határidőkkel ütemezve**) ki kell építeni.

Budapest, 2006. Október

Maróthy Márta a hajléktalanellátás országos módszertani intézményének vezetője

ÉSZREVÉTEL

„A hajléktalan ellátórendszer átalakításának koncepciója

2007-2013” c. koncepcióról

A LEGFONTOSABB: Mindenképpen érdemi szakmai vitára kell bocsátani még az államigazgatási egyeztetések előtt – erre ez a konceptuális elképzelés alkalmas alap. Bár – a területen dolgozó szakértők szerint - nagyon hiányos.

Fontosabb kifogások:

1. El kell dönten, hogy **a hajléktalanellátó rendszer átalakításáról akar-e szólni, vagy a hajléktalanság enyhítéséről.** Jelen állapotában a kettő teljesen keveredik, már ott tartunk, hogy az elsőről itt előterjesztés nem fog készülni szerencsére, mert annál tágasabban gondolkodunk, de ez jelenleg a másodikat tekintve nagyon hiányos és strukturálatlan.

A koncepció hiányosságai:

2. A prevenciós stratégia (Az anyagban 3. pontként szerepel, azonban tartalmát tekintve nem más, mint egy ötletthalmaz – sajna a többi fejezetre is igaz). Ezen belül főként **hiányzik egyrészt a lakhatás biztonságát megerősítő eszközök számbavétele, fejlesztése** (normatív és egyéb lakásfenntartási támogatás, újragondolása, gázártámogatás stb., ezek összehangolása, ...), másrészt az adósságkezelés, rezsi és hiteladósságok, stb..
3. Továbbá, lehetne még szólni a **lakástörvény** vonatkozó áttekintéséről, a lakásmaffias félintézkedések megvizsgálásáról... (uzsorahitelezés is egy zárójelet megér)
4. A **lakáshoz jutásról** alig szól az anyag.
5. A **prevenció második nagy köre a foglalkoztatás** és kapcsolódó ehhez lásd NFT II és OP-k fejezeteit céljait stb. lehet hangsúlyozni a leszakadó kistérségek települések célzott támogatásának fontosságát. (itt is tarnabod megér egy zárójeles példát, de annál nem több, az már léptéktévesztés)
6. A következő tárgyalandó fejezet lehet az **ún. kivezető utak**, fontos itt a kitagolás, a speciális lakhatási támogatás működtetése, a segítő szolgáltatások, NGO-k támogatása. Ez sem teljes körű az anyagban.
7. Nincsnek konkrét elképzelések a **nappali ellátás hálózatszerű fejlesztése** (pl. Az alkoholológiai, pszichiátriai, mentális, TBC gondozóhálózat fejlesztése az eü átalakításával, stb.) Az utcán élőket ez minként érinti, valamint a kezelhetetlen TBC importja miatt az utcán élés egész szabály rendszerének az újragondolása is felmerül.
8. Egy program megjelölhet szükséges és megtehető, valamint szükséges és nem, vagy részlegesen megtehető lépéseket, hogy tisztuljanak a döntések körvonalai (szükséglet – lehetőség), de szerintem itt inkább végig nem gondolt, vagy részben akár indokolt projektek lettek látszólag szép keretbe foglalva, s ezért jönnek elő az említett hiányok egyenetlenségek.

2006. 11. 17.

Mózer Péter

Stratégia a hajléktalanság kezelésére

(Szakértői tanulmány **tervezete** – 2007. február 14.)

Dr. Győri Péter – Maróthy Márta

Előszó

1. fejezet

Stratégiánk a hajléktalanság kezelésére és csökkentésére - ÖSSZEFOGLALÁS

2. fejezet

A hajléktalanságot befolyásoló főbb tényezők

- Az utcán éjszakázók
- Adatok és tendenciák a hajléktalanság területén
- Adatok és tendenciák az átmeneti szállásokkal kapcsolatban
- Hajléktalanságkezelő és megelőző stratégiák
- Támogatott lakhatás
- Kormányon belüli együttműködés
- Az elérhető lakhatási lehetőségek fejlesztése

3. fejezet

A hajléktalanság megelőzése

- **Megelőzés és lehetőségek**
- Mit értünk a hajléktalanság megelőzése alatt?
- A családi okok hatásának enyhítése
- A megelőzés helyzete a hajléktalansággal összefüggő törvényekben

4. fejezet

A veszélyeztetett rétegek támogatása

- Szociális támogatások
- A legjobban veszélyeztetettek segítése
- Gyerekek
 - Fiatalok
 - Intézményeket elhagyók
 - Romák
 - Menekültek

5. fejezet

A hajléktalanság távolabbi okainak és figyelmeztető jeleinek kezelése

- A szociális segélyek reformja, foglalkoztatás
- Az egészségügyi ellátás javítása
- Kábítószer- és alkoholfüggők ellátása
- Mentálhigiéniai ellátás
- A jogi tanácsadás javítása
- Az antiszociális magatartás kezelése

- Az átmeneti szállások színvonalának javítása, az ellátáshoz való hozzájutás biztosítása
- Az egyéni motivációt, önértékelést, emberi méltóságot növelő kezdeményezések

Az utcán alvók számának további csökkentése

7. fejezet

A támogatott lakhatás biztosítása

- A szociális bérlakások szabályozásának javítása
- Lakásbérletek a magántulajdonú lakásokban
- Az ideiglenes lakhatási lehetőségek feltételeinek javítása
- A jelenlegi szociális bérlakások jobb kihasználása
- Lehetőségek biztosítása és hatékony működtetés

8. fejezet

Helyi kezdeményezések

- Elszegényedett területek
- Vidéki területek
- A szervezetek együttműködésének segítése, a területi és regionális együttműködés

9. fejezet

A stratégia végrehajtása

- **A helyi szervezetek támogatása**
- *A civil szervezetek tevékenységének bővítése*
- **Célkitűzések és a teljesítmény mérése**
- *Az információforrások javítása*

10. fejezet

Akcióterv

- A hajléktalanság megelőzése
- A veszélyeztetett rétegek támogatása
- A távolabbi okok és figyelmeztető jelek kezelése
- Az utcán alvók számának további csökkentése
- Támogatott lakhatás biztosítása
- Helyi kezdeményezések

A stratégia végrehajtása

Szociális és Munkaügyi Minisztérium MINISZTERI MEGBÍZOTT

Győri Péter
részére

Tisztelt Győri Péter!

Kiss Péter szociális és munkaügyi miniszter megbízásából felkérem Önt, mint a hajléktalanság problémájának elismert szakemberét, hogy - Maróthy Mártával együttműködve - a szociális tárca részére részletes hajléktalanügyi stratégiát dolgozzanak ki a hajléktalanságból származó problémák középtávú, 5-7 éves enyhítésére.

A szociális tárca 2007-2013 közötti hajléktalanügyi törekvéseinek iránya ismeretében a stratégiai elemzés és tervezés térjen ki a prevencióra és a hajléktalanságból kivezető utak feltárására, valamint szenteljen kiemelt figyelmet az utcán élő hajléktalan emberek helyzetére.

A szociális tárca a stratégia megvalósítására kormányzati lépéseket kíván tenni, valamint európai uniós forrásokat mozgósítani. A sikeres és gyors megvalósítás érdekében kérem, hogy a stratégia készítése során folyamatosan konzultáljunk.

A stratégia elkészítésének végső határideje 2007. június 30.

A szerződéskötés részleteinek megbeszélése érdekében kérem, hogy személyesen találkozzunk.

Tisztelettel:

Vecsei Miklós
miniszteri megbízott

ELŐTERJESZTÉS

a Kormány részére a **hajléktalan ellátórendszer 2007-2013. közötti fejlesztéséről**
(a Kormány 2006. december 13-ai ülésének döntése alapján lefolytatott egyeztetésnek
megfelelően átdolgozott változat)

SZOCIÁLIS ÉS MUNKAÜGYI MINISZTER

Szám: 3510-2/2007-SZMM (Előzmény: 13.931-1/2006-SZMM)

Budapest, **2007. május**

(Kiss Péter miniszter)

H a t á r o z a t i javaslatok

A Kormány a hajléktalan emberek életkörülményeinek javítása, társadalmi integrációjuk elősegítése, valamint az ellátórendszer korszerűsítése és bővítése érdekében a 2007-2013. között szükséges legfontosabb intézkedésekről a következő határozatot hozza:

2. Az önellátásra és önfenntartásra képes, de lakhatással nem rendelkező vagy átmeneti intézményben élő hajléktalan emberek ellátása érdekében

a) ki kell dolgozni egy **500 lakásból álló külső férőhely-rendszer** létrehozásához, valamint működtetéséhez szükséges konstrukciót;

Határidő: 2007. december 31.

c) az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében **komplex programot** kell indítani **3500 hajléktalan** ember munkaerőpiaci beilleszkedésének előmozdítására, és ehhez kapcsolódóan **lakás- vagy szálláshelybérlet, illetőleg foglalkoztatása** költségeinek részbeni átvállalására;

Határidő: a program működtetésére 2008. január 1-jétől folyamatosan

d) az utcán élő hajléktalan emberek számának csökkentéséről, ellátáshoz juttatásáról és az utcai léttel kapcsolatos társadalmi konfliktusok kezeléséről szóló 1107/2004. (X. 26.) Korm. határozat végrehajtásának tapasztalatai alapján az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében folytatni, illetve bővíteni kell a **vidékről Budapestre és más nagyvárosokba költöző családos hajléktalan emberek vidéki lakhatását és foglalkoztatását** biztosító programot.

Határidő: folyamatosan

e) az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében programot kell indítani az átmeneti elhelyezést nyújtó **intézmények** (hajléktalanok átmeneti szállása és éjjeli menedékhelye) **infrastrukturális fejlesztésére**, annak érdekében, hogy azok alkalmassá váljanak a frissen hajléktalanná vált és a speciális segítséget igénylő emberek, a pszichiátriai, alkoholológiai, magatartási zavarokkal küzdők, az állami gondoskodásból kikerülő és hajléktalanná váló fiatal felnőttek, illetve a büntetés-végrehajtási intézetből szabadulók társadalmi integrációját elősegítő szolgáltatások nyújtására. **Az éjjeli menedékhelyek zsúfoltságát, tömegszállás jellegét csökkenteni kell**, hogy a szociális munkát jelenleg elutasító hajléktalan csoportok elérhetővé váljanak.

Határidő: a program működtetésére 2008. január 1-jétől folyamatosan

3. A tartósan utcán élő hajléktalan emberek megfelelő ellátása érdekében

a) a hatályos **jogszabályok felülvizsgálatával** javaslatot kell kidolgozni a **bekerüléshez kevés feltételt támaszto intézmények** kialakítására és a jelenlegi hajléktalanellátó intézményeknek az ellátotti szükségletekhez igazodó **átalakítására**;

Határidő: 2007. december 31.

b) a működő modellkísérleti programok tapasztalataira építve meg kell vizsgálni annak gazdasági és jogi feltételeit, hogy a hajléktalan emberek által különös gyakorisággal látogatott közforgalmú utaslétesítményekben, illetőleg azok közvetlen környezetében **szociális csomópontok kerüljenek kialakításra**, különös figyelemmel az **állami tulajdonban lévő ingatlanok ilyen céllal történő felhasználására**.

Határidő: 2008. június 30.

4. A hajléktalan emberek egészségügyi ellátását végző intézményrendszer fejlesztés érdekében

a) elsősorban állami, önkormányzati ingatlanokban ki kell alakítani a nyugat-dunántúli, a közép-dunántúli, az észak-alföldi, illetve a dél-alföldi **régió huszonnégy órás egészségügyi centrumait**, ennek érdekében elő kell készíteni a szükséges jogszabály-módosítást;

Határidő: 2008. szeptember 30.

b) a Kormány felhívja az érintett minisztereket, hogy vizsgálják meg a hajléktalan emberek részére **országosan összesen 300 ápolási, illetve krónikus ellátást biztosító kórházi ágy kialakításának**, ezen túl a fertőző megbetegedések megelőzése érdekében a járóbeteg-szakellátás biztosításának, valamint a fertőtlenítés megszervezésének és mindezek finanszírozásának feltételeit.

Határidő: 2007. december 31.

5. A hajléktalanná válás megelőzése érdekében

a) meg kell vizsgálni annak gazdasági és jogi feltételeit, hogy a közüzemi szolgáltatók milyen módon lehetnének kötelezhetőek a **kártyás fogyasztásmérő** készülékeket a szociálisan rászorult személyek körében általánosan használt eszközzé tenni a fogyasztó további eladósodásának és a szolgáltatásból való kikapcsolásának megelőzése céljából;

Határidő: 2007. december 31.

b) meg kell határozni, hogy a **tulajdonos helyi önkormányzatoknak** milyen, az eladósodás megelőzését szolgáló intézkedéseket kell végrehajtaniuk a tulajdonukban lévő lakásban élő, **eladósodott bérlő kilakoltatása előtt**;

Határidő: 2008. június 30.

c) felül kell vizsgálni a **lakástámogatási rendszer jelenlegi szabályait**, a **lakhelytámogatásra jogosultak körének szélesítése** érdekében.

Határidő: 2008. december 31.

Társadalmi Megújulás Operatív Program
5. prioritás: A társadalmi befogadás, részvétel erősítése
Akcióterv 2007-2008.
2007. július

Sor-szám	Konstrukció neve	Alkalmazott eljárás	Támogatás formája	Támogatás kerete (millió euró)	Kedvezményezettek köre	Támogatás min-max összege (millió euró) Támogatás mértéke (%)	Támogatott projektek száma (db)
5.3 intézkedés							
5.3.1.	Alacsony foglalkoztatási eséllyel rendelkezők képessé tevő és önálló életvitelt elősegítő programjai	Egyfordulós nyílt pályázat	Vissza nem térítendő támogatás	8,118 (2200 millió Ft)	Önkormányzati, többcélú kistérségi társulásokban működtetett, egyházi vagy civil szociális és gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szervezetek	0,074-0,369 (20-100 millió Ft)	100 % 50
5.3.2.	Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása	Kiemelt projekt	Vissza nem térítendő támogatás	0,72 (195 millió Ft)	Hajléktalanokért Közalapítvány, valamint az Összefogás Közalapítvány.	0,72 (195 millió Ft)	100 % 1
5.3.3.	Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációját segítő programok	egyfordulós nyílt pályázat	Vissza nem térítendő támogatás	6,421 (1740 millió Ft)	Önkormányzatok, önkormányzati fenntartású intézmények, kistérségi társulás által működtetett intézmények, non-profit és egyházi szervezetek, illetve ezek konzorciumai	0,048-0,18 (13 – 50 millió Ft)	100 % 70

A projekt-előkészítés lépéseinek megnevezése és rövid tartalma:	Kezdés időpontja (év, hónap, nap)	Befejezés időpontja (év, hónap, nap)
1. Partnerségi szerződés megkötése a HKA-ÖKA között	2007. 06. 30.	2007. 06. 30.
2. Konzultáció az OFÁ-val a projektről és a partnerségről	2007. 07.	2007. 07
3. Menedzsment tagjainak kiválasztása, megállapodás a feladatkörökről	2007. 07 .01.	2007.07.05.
4. Megvalósíthatósági tanulmány elkészítése	2007. 07 .01.	2007. 07. 30.
5. A hajléktalanellátás regionális módszertani intézményeinek tájékoztatása a projektről	2007. 08.	2007. 08.
6. A hajléktalanellátás intézményeinek és szakembereinek tájékoztatása a projektről a hajléktalanügy szokásos éves konferenciáján („Hajléktalanellátás 2007.”)	2007. 09.	2007. 09.

Felelős szaktárca	szakterület	OP	Konstrukció száma	Konstrukció rövid címe	Eljárástípus	pályázati /kiemelt projekt tervezési felhívás közzétételének napja (n nap)	PEMCS alakuló ülés (Dátum nap)	PEMCS elnök	KSZ titkár	Tárca delegált	Tárca delegált 2	Tárca szakértő
SZMM	szociális	TAMOP	5.3.2	Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása	Kiemelt	2008.01.04	2007.10.02	Linzenbold Ildikó (2)	Kőműves Eszter (2)	Vajda Györgyi	Kisgyörgy Orsolya	Ghyczy Gellért

A projekt megvalósítás főbb ütemeinek és mérföldköveinek megnevezése és rövid tartalma:	Kezdés időpontja (év, hónap, nap)	Befejezés időpontja (év, hónap, nap)
Projektmenedzsment és régiónkénti munkacsoportok felállítása.	2007.10.01	2007.11.30
Dokumentáció, módszertani és képzési anyagok kidolgozása	2007.10.15	2007.11.15
Az első körös nyílt pályázati projektről tájékoztatás, a pályázati bátorság felkeltése , kis szervezetek konzorcium alakításainak segítése	2007.10.15	2007.11.15
Kapcsolatépítés munkaügyi központokkal és kirendeltségeikkel	2007.10.15	2007.11.15
A nyílt pályázati projekteket megvalósító szervezetek szociális segítőinek képzése	2008.02.01	2008.03.31

Előzetes megvalósíthatósági tanulmány a
Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának módszertani megalapozása
című projekthez

Regionális foglalkoztatási-lakhatási műhelyek	2008. 01-től havonta	2013.12.31
Folyamatkísérés kedvezményezettterületenként	2008. 01-től havonta	2013.12.31
Esetmegbeszélő csoport régióként	2008. 01-től negyedévente	2013.12.31
A program nyilvánossá tétele a munkaadók között régióként	2008. 01-től negyedévente	2013.12.31
Munkaeö-igények felmérése régióként	2008. 01-től negyedévente	2013.12.31
Állásbörzék szervezése	2008. 01-től évente kétszer	2013.12.31
A támogatott hajléktalan emberek és munkaadói elégedettség mérése	2008. 01-től évente kétszer	2013.12.31
A második körös nyílt pályázati projektről tájékoztatás, a pályázati bátorság felkeltése, kis szervezetek konzorcium alakításainak segítése	2009.10.01	2009.11.30
A nyílt pályázati projekteket megvalósító szervezetek szociális segítőinek képzése	2010.02.01	2010.03.31
Után-követés és projekt-elemzés, eredmények nyilvánossá tétele.	2009.01.01	2015.12.31

Titoktartási és összeférhetetlenségi nyilatkozat

Alulírott (teljes név, lakcím, szül. hely, idő) pályázat előkészítő munkacsoport (továbbiakban PEMCS) tag a képviselőjeként, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által, a Társadalmi Megújulás Operatív Program 5.3.2. „Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerőpiaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása” pályázati konstrukció dokumentációjának kidolgozásában **szakértőként** résztvevő tudomással bírok arról, hogy a feladat ellátása során tudomásomra jutott adatok üzleti titkot képeznek.

Egyúttal kijelentem, hogy fentiekben megjelölt feladat ellátása során tudomásomra jutott, a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) 81. §-ának (2) és (3) bekezdésében így meghatározott üzleti titkot illetve a bizalmas információkat megőrzöm. A tudomásomra jutott adatok, bizalmas információk kizárólag a feladat ellátása során használhatók fel, azokat harmadik fél részére nem adhatom tovább, nem teszem más számára hozzáférhetővé, valamint gondoskodom arról, hogy a számomra átadott dokumentumokhoz harmadik fél ne tudjon hozzáférni. Tudomásul veszem, hogy titoktartási kötelezettség alól csak a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség írásbeli felmentése esetén mentesülök. Amennyiben a titoktartási kötelezettségemnek nem teszek eleget, úgy annak hátrányos jogkövetkezményei terhelnek.

Jelen nyilatkozat megtételével megerősítem, hogy megismertem a Társadalmi Megújulás Operatív Programmal összefüggő, a jelen időpontig rendelkezésre álló információkat. Vállalom továbbá, hogy a felelősségi körömbbe tartozó feladatokat tisztességesen, megfelelő módon és kellő gondossággal elvégzem. Kijelentem, hogy a PEMCS ügyrendjében foglaltakat megismertem.

Kijelentem, hogy nem állok kapcsolatban egyetlen olyan féllel sem, aki vagy amely a dokumentáció kidolgozása eredményeként bármilyen előnyben részesülhet. Legjobb tudomásom szerint nincs olyan sem múltbéli, sem jelenleg fennálló, sem pedig – jelen idő szerint – a jövőben beláthatóan felmerülő olyan tény vagy körülmény, mely megkérdőjelezhetné függetlenségemet bármely fél részéről.¹

Kötelezettséget vállalok arra, hogy az alábbi összeférhetetlenségi okok fennállása esetén az összeférhetetlenségi okot az NFÜ részére haladéktalanul írásban bejelentem és ezt követően feladat ellátásában nem veszek részt.

- **A szakértő, vagy a Ptk. 685. §-ának b) pontja szerinti közeli hozzátartozója, valamint hozzátartozója valamely, az ellátandó feladat tárgyát képező pályázatban érdekelt szervezetben közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedéssel rendelkezik.**
- A szakértő, vagy a Ptk. 685. §-ának b) pontja szerinti közeli hozzátartozója, valamint hozzátartozója valamely, az ellátandó feladat tárgyát képező pályázaton részvételre jogosult pályázóval, érdekelt szervezettel munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, azzal tagsági viszonya áll fenn, illetve felügyeletével, irányításával kapcsolatban feladatokat lát el.
- A szakértő valamely, az ellátandó feladat tárgyát képező pályázaton részvételre jogosult pályázónak a Ptk. 685. §-ának b) pontja szerint közeli hozzátartozója, hozzátartozója.

Budapest, 2007.

Aláírás

Előttünk, mint tanúk előtt:

¹ A kiemelt projekt kedvezményezettje által delegált szakértőre ez a kitétel nem vonatkozik.

(aláírás, olvasható név, állandó lakcím, személyi
igazolvány száma)

(aláírás, olvasható név, állandó lakcím, személyi
igazolvány száma)

TÁMOP 5.3.2

A hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása

Program előkészítő munkacsoport ülés

Emlékeztető

Helyszín: ESZA Kht., XIII. Váci út 45. „C” épület, 211. tárgyaló

Időpont: 2007. október 26., 9 óra

Név	Szervezet	Aláírás
PEMCS elnök		
Linzenbold Ildikó	HEP IH	
PEMCS titkár		
Kőműves Eszter	ESZA Kht.	
IH szakértő		
Raffai Renáta	HEP IH	
Sziklai István	HEP IH	
SZMM szakértő		
Vajda Györgyi	SZMM	
Kisgyörgy Orsolya	SZMM	
Egyéb tagok		
Maróthy Márta	HKA	
Kucsera Renáta	SZMM	
Tosetto Antonella	HEP IH	

Kiegészítés (pontosítás) a szakmai, módszertani anyagokról

A hajléktalan emberek társadalmi integrációját célzó módszertani anyagok részben a TÁMOP-5.3.3. projektek módszertani megalapozását szolgálják. A módszertani anyagok a hajléktalan emberek társadalmi integrációjának két döntő területére terjednek ki: a foglalkoztathatóság fejlesztésére, a foglalkoztatás növelésére és a lakhatásra. A társadalmi integráció szempontjából a foglalkoztatás az önfenntartáshoz szükséges jövedelmek megszerzéséhez, a legalább rövid távon (1 év) stabil lakhatás pedig az önálló életvitel fenntartásához elengedhetetlen feltétel.

Várt eredmények:

- A foglalkoztatási és lakhatási **módszertani anyagoktól** várt eredmények: megalapozzák a hajléktalan emberek társadalmi integrációját támogató programokat
- A foglalkoztatási és lakhatási **szakmai anyagoktól** várt eredmények: olyan elemzéseket és javaslatokat tartalmaznak, melyek elősegítik a hajléktalan emberek középtávú és országos társadalmi integrációját.

A módszertani és szakmai anyagok célja:

- A hajléktalan ellátás azon **szemléletbeli változásának megalapozása**, amelynek következtében **a szociális munka napi gyakorlatává válik a hajléktalan emberek munkaerő-piaci integrációjára való törekvés, valamint önálló lakhatásuk megszerzése és fenntartása**, végső soron társadalmi integrációjuk.
- A hajléktalanellátással foglalkozó **szolgáltatások, segítő tevékenységének átalakítása, a komplex segítő tevékenység rendszerének kialakítása** - a TÁMOP-5.3.3. projekt teljes folyamatában nyújtott közvetlen szakmai támogatásokkal.
- A TÁMOP-5.3.3. projekt keretében megvalósítandó foglalkoztatási és lakhatási programok során **kialakítandó hatékony és komplex gyakorlati támogatási megoldásoknak megfelelő szervezetfejlesztés támogatása** a hajléktalan-ellátással foglalkozó szolgáltatók körében.
- A megvalósítandó foglalkoztatási és lakhatási programok végrehajtása során kialakuló hatékony és **komplex gyakorlati támogatási megoldások eredményeinek elérhetővé tétele minden hajléktalan-ellátással foglalkozó szervezet számára.**

A szakmai anyagok a hajléktalan emberek társadalmi integrációját segítő projektek gyakorlatához szorosan kapcsolódó **elemzéseken** kell alapulniuk.

A kidolgozandó szakmai anyagok egy része a szociális törvény, a lakástörvény, az adósságkezelés, a foglalkoztatási támogatások átalakítására irányuljanak.

A tervezett módszertani és szakmai anyagok főbb tematikus csoportjai:

....

A **„Dokumentációs rendszer és útmutató, a szociális munka eljárásrendje”** témacsoporton belül kidolgozásra kerül a komplex szociális munka legfőbb kereteit meghatározó kézikönyv a hajléktalan-ellátás területén, kidolgozásra kerül a komplex szociális munka eljárásrendje a hajléktalan-ellátás területén, valamint az ehhez kapcsolódó dokumentációs rendszer, s ezek oktatási segédanyaga (útmutatója) a gyakorlati megvalósítás, bevezetés érdekében.

A **„Foglalkoztathatóság fejlesztése”** témacsoporton belül kidolgozásra kerül egyrészt a foglalkoztathatósági rehabilitáció (aktivizálás) szabályozási- intézményi feltételrendszerét bemutató tanulmány, módszertani segédanyag, másrészt a hajléktalan emberek körében a foglalkoztathatósági rehabilitációra vonatkozó Jó gyakorlatokat összefoglaló, bemutató dokumentum.

Az **„Elsődleges és másodlagos munkaerő-piaci foglalkoztatás elérésének protokollja”** témacsoporton belül kidolgozásra kerül a foglalkoztatási-képzési támogatás feltételrendszerére vonatkozó szakmai anyag (az 5.3.3. projekt pályázati kiírását elősegítendő), valamint a foglalkoztatási-képzési támogatási program speciális eljárásrendje, az ehhez szükséges dokumentációs rendszer, és az oktatási segédanyag (útmutató) a támogatott foglalkoztatási-képzési programok gyakorlati megvalósításához. Kidolgozásra kerül a foglalkoztatási-képzési támogatási programok belső minőségbiztosítási (értékelési) rendszere és monitorozási rendszere.

A **„Támogatott lakhatás protokollja”** témacsoporton belül kidolgozásra kerül a lakhatási támogatási program feltételrendszerére vonatkozó szakmai anyag (az 5.3.3. projekt pályázati kiírását elősegítendő), valamint a lakhatási támogatási program speciális eljárásrendje, az ehhez szükséges dokumentációs rendszer, és az oktatási segédanyag (útmutató) a támogatott lakhatási programok gyakorlati megvalósításához. Kidolgozásra kerül a lakhatási támogatási programok belső minőségbiztosítási (értékelési) rendszere és monitorozási rendszere.

A **„Javaslatok a makrokörnyezeti tényezők és szabályozók alakítására”** témacsoporton belül kidolgozásra kerül a támogatott lakhatási programok kiterjesztésének és más lakástámogatásokkal való összehangolásának lehetőségeire vonatkozó nagyobb tanulmány, a hajléktalan-ellátó intézményrendszer új, hatékonyság-ösztönző szabályozásának-finanszírozásának lehetséges formáira vonatkozó javaslatokat összefoglaló tanulmány, a lakhatási krízis-helyzetek megelőzésének lehetséges szabályozási-finanszírozási formáit elemző –feldolgozó, konceptuális, egyben konkrét szakértői javaslatokat bemutató tanulmány. Ezen kívül külön tanulmány készülne arról, hogy milyen szabályozó-módosítások szükségesek a hajléktalan emberek elsődleges munkaerőpiaci foglalkoztatásának növeléséhez, illetve arról, hogy milyen jó megoldások, eljárások járulhatnak hozzá a hajléktalan emberek társadalmi rehabilitációjához?

Ez azt jelenti, hogy jelenlegi terveink szerint mintegy 27 db **módszertani és szakértői anyag** készülne el az 5.3.2. projekt keretében. **Ezek egy része közvetlenül előkészítené, elősegítené az 5.3.3. projekt indulását, PEMCS munkálatait** (ezeket a dokumentumokat külön megjelöltük), más részük a program többi lényeges elemét támogatja, illetve részben dolgozza fel.

A módszertani anyagok bevezetését és alkalmazását a TÁMOP-5.3.3. projektek számára **regionális koordinációval és a referensi hálózat** létrehozásával és folyamatos

működtetésével segíti a kiemelt projekt, és az ezeken a csatornákon érkező visszacsatolások alapján kerül sor a szükséges módosításokra.

A módszertani anyagok elektronikus formában – a kialakítandó Internetes portálon és cd-n – elérhetőek lesznek minden érdeklődő számára.

A dokumentumok ütemezésénél kiemelt szempontként vesszük figyelembe, hogy több éves, sőt (majdan) több szakaszos programot és folyamatot kell a szakmai anyagoknak kiszolgáltatniuk. Ezen időszak alatt egyrészt bizonyosan változnak a környezeti feltételek (szabályozók, eszközök, intézmények, gazdasági környezet stb), másrészt folyamatosan változik az a tapasztalat és tudásbázis, mely a projektekben résztvevő és egyéb ellátó szervezetek rendelkezésére áll. (Kiemelkedő célja a projektnek a változtatás, a folyamatok elindítása és nyomkövetése, változó és tanuló rendszerek működésbe hozása.)

Ezért a dokumentumok többségénél azt a követelményt állítjuk a szerzők, szakértől elé, hogy **készítsék el az ún „indító dokumentum”-ot** (ennek önmagának is teljesen kidolgozott, kész szakértő anyagnak kell lennie), **majd a projekt meghatározott időpontjra (a projekt tapasztalatait, feed back-jeit felhasználva) az indító dokumentumot aktualizálják**, illetve a projekt zárását megelőzően is (immár az addigi tapasztalatok alapján) **készüljön egy aktualizált, végleges változat**. Ez utóbbi egyben a több év alatt kialakított, kipróbált módszertani megoldások, eszközök fenntarthatóságát, a kicsiszolt javaslatok aktualizálását is szolgálja.

...

Minden szakértői anyag készítőjével szemben igen szigorú szakmai feltételeket kívánunk érvényesíteni, mely kiterjed arra, hogy az adott témakör kiváló és elismert szakértője legyen, több éves szakértői gyakorlattal, szükség esetén vonatkozó publikációkkal és oktatási gyakorlattal.

Egyben azt is elvárjuk a szakértőktől, hogy a már meglévő és elérhető szakmai anyagokat alkalmazzák és használják fel a projekt érdekében.

A cél: hatékonyabb segítség-nyújtás az arra rászorulóknak

Ennek kialakítandó, fejlesztendő eszközei:

1. Érdemi együttműködések kialakítása az eltérő szolgáltatók között

Ennek szükséges/lehetséges formái:

- Közös műhelyek
- Közös képzés
- Közös esetmegbeszélés
- Tematikus fórumok
- Együttműködési megállapodások (paktumok) megkötése
- Összehangolt eljárások kialakítása, segítő folyamatok kialakítása
- Összehangolt dokumentációs és nyilvántartási rendszerek kialakítása
- Ez utóbbiak karbantartása, monitorozása
- Közös projektek (szolgáltatások) kialakítása

2. Szervezetten belüli fejlesztések

Ennek szükséges/lehetséges formái:

- Szükségletfeltárás gyakorlatának kialakítása (dokumentálása)
- Egyéni esetkezelés, mentorálás, utógondozás
- Ügyfél – szolgáltató együttműködési megállapodások (akár több szolgáltatóval összehangoltan, vagy együttesen)
- Szakrefensek (felelősök) rendszerének kialakítása, karbantartása
- Kommunikációs gyakorlatok
- „Szolgáltatói csomagok”, szolgáltatás-kombinációk kialakítása

3. Gyakorlatorientált információ-áramlás

Ennek szükséges/lehetséges formái:

- Műhelyek
- Infós kiadványok
- Honlapok
- Fórumok

4. Az ezeknek megfelelő szervezeti átalakítások kimunkálása, bevezetése

„Hogyan lehetne/kellene átalakítani a BMSZKI működését annak érdekében, hogy a mainál jobban csökkenteni tudjuk az utcán élők számát?”

„Nyitás az utcára” program

Stratégia-tervezet első munkaváltozat

2007. március-április

(Győri Péter)

A program célja – kiinduló megfontolások
Dilemmák

A program elemei

Prevenció – A megelőzés erősítése

A Családsegítő Szolgálatokkal való együttműködés erősítése
Volt állami gondozottak – börtönből szabadulók

Integráció – A visszailleszkedés erősítése

Intézményeink működésének átalakítása

Nyitott szolgáltatások program

Az esetleges információs akadályok leküzdése
Tájékoztató fórumok – nyílt napok a fedél nélkül élők számára
Nyitott szolgáltatások biztosítása

„Vándorút” program –

a szociális segítők mozgása az intézmények között („fregolizás”)

„Esetátadási folyamat” program - az ügyfelek mozgása az intézmények között

„Ismerős arcok” program

A Felvétel Előkészítő Team (FET) munkájának átalakítása –
az ügyfelek mozgása az intézmények között, bekerülés az intézményekbe

„Kibővített utcás team” program - az utcai szociális munka átalakítása

„Nappali melegedők helyett nappali centrumok” program

„Beléptető szálló” program

Páros elhelyezés - kapcsolatépítés

Az egyes egységekre vonatkozó egyéni változtatások

26 .

Az Szt.80.§(2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép

(3) Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények típusai :

- a) időskorúak gondozóháza;
- b) fogyatékos személyek gondozóháza ;
- c) pszichiátriai betegek átmeneti otthona ;
- d) szenvedélybetegek átmeneti otthona ;
- e) éjjeli menedékhelyt
- f) hajléktalan személyek átmeneti szállása;

g) bázis-szállás.

INDOKOLÁS

A bázis-szállás olyan új típusa lehetne a hajléktalan ellátásnak, amely egyszerre egészíti ki a mai szolgáltatásokat egy új ellátási formával és segíti az otthon nélkül élő személyeket, családokat a hajléktalan létből való kivezetésben.

A bázis-szállás az utcán élő hajléktalon integráció-ösztönző ellátása, amelyet a sátras ellátás tud biztosítani, kiegészülve a higiéniai és egyéb elemi szükségleteket biztosító blokkokkal . Ez a „fedél” a természeti hatások (eső, hideg) és más kockázatok (az utcán élés, kiszolgáltatottsága) ellen védene, ezáltal a reszocializáció egyik állomása lehetne.

Módosító javaslat

Ezekben a sátrakat különböző funkcióik és fokozatok szerint szükséges kialakítani, amelyek révén segíteni lehet az átmeneti szállásokig vezető úton a fedél nélkül élő embereket.

Természetesen ehhez szükség van a meglévő rendszer korszerűsítésére is, hogy a továbblépés ne egy „zárt” intézményrendszerbe történő zsákutcát jelentsen, hanem valódi lehetőséget és támogatást.

Budapest, 2007. szeptember 17.

Dr. Vidorné Dr. Szabó Györgyi, Korózs Lajos, Török Zsolt (MSZP)

...

Merre tovább?

Egy nemzeti hajléktalanügyi stratégia lehetséges keretei

Szakértői tervezet – vitaanyag

2007. szeptember

Győri Péter

Merre tovább?

Egy nemzeti hajléktalanügyi stratégia lehetséges keretei

Szakértői tervezet

Tájékoztató az Országgyűlés
Ifjúsági, Szociális és Családügyi Bizottsága részére

2008. március 18.

Dr. Győri Péter

TÁMOP-532. pályatzáró feladatok megbeszélése

2008. 01. 07.

Horváth Takács Bernadett

Győri Péter

Maróthy Márta

Pályázati adatlap:

A partnerek kitöltik a rájuk vonatkozó részeket

Anyagok cseréje 2008. 01. 21.

2008. január 21.

Megjelent a TÁMOP 5.3.2/08/1 jelű, a "A hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása" című kiemelt projekt tervezési dokumentációja.

C. A KIEMELT PROJEKT TARTALMA

1. Támogatható tevékenységek köre

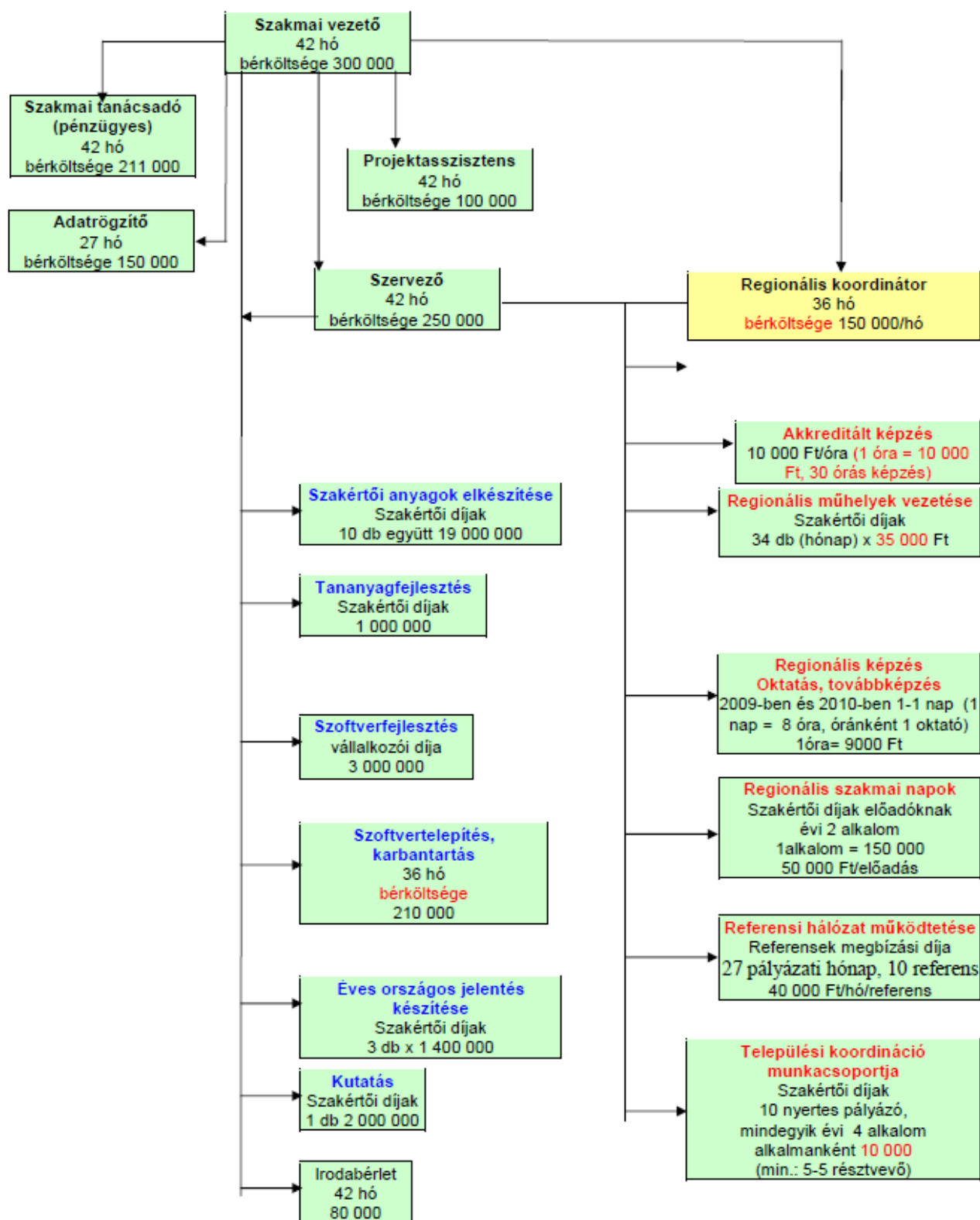
A kiemelt projekt keretében az alábbi tevékenységek megvalósítása kötelező:

- ✎ projekt előkészítés: megvalósíthatósági tanulmány és cash flow elemzés készítése;
- ✎ **szakmai anyagok, koncepciók, módszertani útmutatók kidolgozása a TÁMOP 5.3.3 projekthez kapcsolódóan;**
- ✎ **szakmai protokollok** kidolgozása, foglalkoztathatósági-lakhatási **képzés tananyagának** kidolgozása, képzés szervezése;
- ✎ a hajléktalan-ellátással foglalkozó szakemberek foglalkoztatási-lakhatási témákban történő **felkészítése, képzése** (akkreditált képzése és nem akkreditált utóképzés) kiemelten a TÁMOP 5.3.3 projekt lehetséges kedvezményezettjei számára, a 7 régióban;
- ✎ **műhelymunkák, szakmai napok** szervezése és vezetése;
- ✎ a TÁMOP 5.3.3 projekteket megvalósító szervezetek számára a hajléktalan emberek foglalkoztatását és lakhatási lehetőségeit, a számukra nyújtott szolgáltatásokat, támogatásokat tartalmazó **adatbázisok kialakítása** és működtetése a 7 régióban;
- ✎ **a szociális munka dokumentációjának kialakításához, fejlesztéséhez kapcsolódó szoftverfejlesztés, telepítés, karbantartás, technikai fejlesztés** a 7 régióban;
- ✎ települési, regionális és országos **kutatások, értékelések** megvalósítása a módszertani munka hatékonyabb megvalósítása érdekében;
- ✎ regionális **foglalkoztatási, lakhatási referensi hálózat kialakítása** a TÁMOP 5.3.3. projektet megvalósító szervezetek körében, a módszertani anyagok, protokollok, útmutatók alkalmazására;
- ✎ **együttműködések kialakítása**, nyomonkövetése és rendszerszerűvé tétele a családsegítő szolgálatokkal, munkaügyi központokkal a 7 régióban a referensi hálózaton keresztül;
- ✎ a protokollok, útmutatók, módszertani anyagok, képzési dokumentumok, ajánlások **elektronikus és nyomtatott úton való közzététele** és nyomonkövetése;
- ✎ **szakmai napok, konferencia** szervezése, nyitottá tétele minden hajléktalan-ellátással foglalkozó szervezet számára;
- ✎ **internetes portál** működtetése az érintett szakemberek számára;
- ✎ a TÁMOP 5.3.3. projektek tapasztalatait összefoglaló, azokra épülő **szakértői anyagok, javaslatok**, valamint a foglalkoztatás, a lakáshoz jutás és lakásmegtartás területeire vonatkozó **jogszabály-módosítások kidolgozása;**
- ✎ a hajléktalanság kezelésével foglalkozó **elemzések** készítése, **kutatások** megvalósítása, tudásbázis kialakítása;
- ✎ **társadalmi célú kommunikáció** kezdeményezése és segítése a TÁMOP 5.3.3 projekteket megvalósítók és az önkormányzatok, munkaadók között a regionális referensi hálózat koordinálásával;
- ✎ a projekt (szakmai és technikai) menedzsmentjének biztosítása;
- ✎ a projekt szakmai megvalósításának biztosítása, a megvalósításhoz kapcsolódó szervezések, beszerzések biztosítása;

§ kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása;

A projekt első szakaszában azaz a kiemelt projekt program tervezési felhívásának közzétételi napjától 2011. június 30-ig a felhasználható támogatási forrás maximális összege: **360 millió Ft.**

TÁMOP Kiemelt projekt szervezeti-tevékenységi diagramja
ÖKA
0 változat

EMIR ÚMFT alrendszer adatkezelési nyilvántartási azonosító:00937-0002

ÚMFT infovonal:
06 40 638 638
nfu@meh.hu • www.nfu.hu

Hajléktalanokért Közalapítvány

Varga Péter igazgató

Budapest

Pf. 378.

1475

Fax: 1/262-1021

Iktatószám:

Dátum: **Budapest, 2008. március 7.**

Tárgy: Tisztázó kérdés

Ügyintéző: Szász Tibor

Tisztelt Projektgazda!

Tájékoztatjuk, hogy az Új Magyarország Fejlesztési Terv **Társadalmi Megújulás Operatív Program** támogatási rendszeréhez benyújtott, „*A hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása*” című, TÁMOP-5.3.2-08/1-2008-0001 jelű pályázatának tartalmi értékelését megkezdtük.

A 16/2006 (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet 8. §-a (6) bekezdése értelmében a Bíráló Bizottság **tisztázó kérdések feltételét kezdeményezi**, mivel a projekt értékeléséhez az alábbi adatok, dokumentumok, kiegészítések, pontosítások szükségesek:

FEDÉL NÉLKÜL ÉLŐ EMBEREK 2008. ÉVI "NÉPSZÁMLÁLÁSA" TÁJÉKOZTATÓ

Hányan élnek fedél nélkül?

FELHÍVÁS ÖNKÉNTES SZÁMLÁLÓK TOBORZÁSÁRA

A "Február Harmadika Munkacsoport" (Győri Péter, Gurály Zoltán, Breitner Péter - Menhely Alapítvány, Gróf Andrtás - Twist Olivér Alapítvány, Fehér Boróka, Pelle József - BMSZKI) vezetésével 1999. óta minden év február 3-án szociológiai felmérésre kerül sor a budapesti hajléktalan szállókon élő otthontalan emberek körében. Ezzel párhuzamosan három évenként (először 2005-ben) az utcán, közterületen élők számát is igyekszünk meghatározni, mely feladatra önkéntes segítőket várunk! 2008. február 2-áról 3-ára virradóan ismét megpróbáljuk közösen "megszámolni", hányan élnek-alszanak egy-egy éjszaka Budapesten és Magyarország néhány nagyobb városában fedél nélkül, az utcán, köztereken, nyilvános és nem nyilvános tereken.

Ehhez kérjük a számlálásban részt venni kívánó önkéntesek közreműködését!

Hogyan lehet részt venni a fedél nélkül élő emberek 2008. évi "népszámlálásában"?

1) Aki konkrétan, saját maga azt tapasztalja, látja, hogy közvetlen környezetében él, lakik valaki fedél nélkül (közterületen, lépcsőházban, nem-lakásszerű zúgban) az ezt a tényt bejelentheti 2008. január 18. és február 2. között a 06-20-572-9315 telefonszámon a következő információkkal: a fedél nélkül élő ember pontos tartózkodási helye, neme, vélhető kora, vélhető állapota.

Ha van rá lehetősége, elküldheti ezeket az információkat a februar.harom@yahoo.com email címre is.

2) Akik vállalják, hogy a város egy-egy körül határolt „számláló körzetét” bejárják (gyalog, vagy kerékpárral) és ott megpróbálják felderíteni, hogy hol élnek, laknak fedél nélküli emberek, azokat az önkéntes "számláló biztosokat" várjuk

2008. február 2-án (szombaton) 16 órakor

a XIII. Dózsa György út 152. alatti BMSZKI Nagytermében,

ahol megkapják a "Fedél nélküliek 2008. évi regisztrációja" c. lapot és a kiválasztott számláló körzet térképszelvényét.

A regisztráció azokra irányul, akik a 2008. február 2-áról február 3-ára virradó éjszaka közterületen, épületek közös helyiségeiben, más tulajdonában lévő telken nem-lakásban, nem-üdülőben alszanak.

A regisztráció célja kizárólag az ilyen helyzetben lévő emberek megközelítő számának megállapítása és a szociális segítségnyújtás eddiginél jobb megszervezése.

A 2008. évi számlálás további célja, hogy elérjük: 2011-ben, a hivatalos hazai és Európai Unió teljes körű népszámlálás terjedjen ki a fedél nélküli emberekre is, mert ők is teljes jogú polgárai a közösségnek.

A regisztrálás minden esetben kizárólag szemrevételezéssel történik! Amennyiben úgy látja, hogy a megtalált hajléktalan ember veszélyben van, hívja Budapesten a Diszpécser Szolgálatot a 338-4186-os számon, azért, hogy segítséget küldjön a helyszínre.

PROFI, BIZTONSÁGOSAN FELSZERELT ÉJSZAKAI KERÉKPÁROSOK IS RÉSZT VEHETNEK A SZÁMLÁLÁSBAN!

Elemlámpa, meleg ruha, elemózsia, bkv-bérlet és jó erőnlét ajánlott...

További tájékoztatást nyújt:

Győri Péter

Menhely Alapítvány □ BMSZKI

gyori_peter@yahoo.com
februar.harom@yahoo.com

Miniszterrendelet

a módszertani intézmények kijelöléséről és feladatairól, valamint a szociális szolgáltatók, intézmények engedélyezési eljárásának szakértői díjáról

Budapest, 2008. március

e) ellátotti csoportok:

- ea) az idős személyek,*
- eb) a hajléktalan személyek,*
- ec) a fogyatékos személyek,*
- ed) a szenvedélybetegek,*
- ee) a pszichiátriai betegek.*

A szakmai program tartalmazza

- a) a működési terület szolgáltatási jellemzőinek részletes bemutatását,*
- b) a módszertani célok meghatározását,*
- c) a módszertani feladatok megvalósításának folyamatát (cselekvési és ütemterv, eszközrendszer és módszerek, a nyomkövetés folyamata),*
- d) a módszertani munkát végző személyek létszámát, szakképzettségét,*
- e) a módszertani feladatok ellátásának szervezeti és működési rendjét.*

(2) A módszertani intézmény a szociális szolgáltatók, intézmények szakmai programjának – külön jogszabály alapján, szakértőként végzett – véleményezéséért szakértői díjra jogosult, amelynek összege

- a) szociális szolgáltató esetén 8 000 forint,*
- b) szociális intézmény esetén 12 000 forint.*

(9) Ha a (7) bekezdés szerinti feltételeknek több szociális intézmény, illetve konzorcium is megfelel, regionális módszertani intézménynek azt kell kijelölni, amelyik a szakmai, szolgáltatási tevékenysége, a szakmai programjában vállalt feltételek, illetve – ha a szociális intézmény vagy a konzorcium tagja korábban módszertani intézmény volt – a módszertani intézményként végzett korábbi tevékenysége alapján a módszertani feladatokat várhatóan magasabb szakmai színvonalon látja el.

(1) A regionális módszertani intézmény

a) információt gyűjt a működési terület ellátórendszerének sajátosságairól, az alkalmazott módszerekről, az információkat összesíti, kiértékeli, a beérkezett adatokat és az azokból készült elemzéseket a honlapján folyamatosan közzéteszi, továbbá a Minisztérium vagy az Intézet megkeresésére a szociális szolgáltatásokról, illetve a szociális foglalkoztatásról adatot gyűjt és szolgáltat,

b) új szakmai módszerek bevezetése érdekében – az Intézettel együttműködve – modellkísérletet szervez, az új szakmai módszereket és az új szolgáltatási formákat folyamatosan megismerteti a szociális szolgáltatókkal, intézményekkel,

c) javaslatot tesz a szociális ellátórendszer fejlesztésére, és részt vesz az ellátórendszer fejlesztéséhez szükséges források tervezésében,

d) figyelemmel kíséri a jogszabályok, szakmai szabályok hatályosulását, és a tapasztalatokról tájékoztatja a Minisztériumot,

e) a szociális szolgáltatóknak, intézményeknek és a fenntartóknak szakmai segítséget nyújt szociális szolgáltatások megszervezéséhez, szakmai módszerek bevezetéséhez és alkalmazásához, valamint más szakmai kérdésekben,

f) segítséget nyújt a szolgáltatástervezési koncepciók kidolgozásához,

g) ellátja az ápolási díjjal kapcsolatos – a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 43-43/A. §-ában meghatározott – módszertani feladatokat,

h) ellátja a jogszabályokban meghatározott egyéb feladatokat.

(2) A regionális módszertani intézmény a feladatait a működési területén található helyi önkormányzatok, társulások, többcélú kistérségi társulások, illetve az ott székhellyel rendelkező működést engedélyező szervek által engedélyezett szociális szolgáltatók, intézmények, telephelyek tekintetében látja el, kivéve, ha a szociális szolgáltatóval, intézménnyel kapcsolatos módszertani feladatokat egyházi módszertani intézmény látja el. Ha a régióban nincs kijelölt módszertani intézmény, a feladatok ellátására a miniszter legfeljebb hat hónapra másik módszertani intézményt jelöl ki.

2008. szeptember 4. Maróthy Márta

az 533 PEMCS jelenlegi állása szerint **egy pályázó vagy 531-re vagy 533-ra nyújthat be pályázatot** - az 531-be a hajléktalanok nem kerülhetnek bele.

Kedves Joli és Györgyi és Gellért és Péter!